

ΚΟΙΝΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Εκατοντάδες Ασουνόδευτα Παιδιά σε Μη Ασφαλείς Ζώνες: Ανάγκη για Άμεση Ενεργοποίηση της Μετεγκατάστασης

Αθήνα, [05.12.2024] –Σύμφωνα με τα τελευταία [στατιστικά στοιχεία](#) του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και την εμπειρία των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών που συμμετέχουν στο Δίκτυο Συνηγορίας για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Child Rights Advocacy Network– CRAN), η κατάσταση για τα ασυνόδευτα παιδιά στις “Ασφαλείς Ζώνες” –όπου θα έπρεπε να φιλοξενούνται για το ελάχιστο δυνατό χρονικό διάστημα¹ - δεν είναι πλέον ασφαλής για αυτά.

Οι αναφορές από τους επαγγελματίες πρώτης γραμμής και δημοσιογραφικά μέσα αναδεικνύουν την παρουσία [εκατοντάδων παιδιών](#) αυτή τη στιγμή στα νησιά του Αιγαίου, ιδίως στη Σάμο, Λέρο και Κω, πολλά εκ των οποίων δεν έχουν ρούχα και παπούτσια, στερούνται ασφαλούς στέγασης και πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευσης. Τόσο στα νησιά, όσο και στην ενδοχώρα, στις «Ασφαλείς Ζώνες» της Μαλακάσας και στα [Διαβατά](#), τα ασυνόδευτα παιδιά ήδη αναμένουν εβδομάδες για την καταγραφή του αιτήματός τους για διεθνή προστασία ή οικογενειακή επανένωση με οικείους τους σε άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα ασυνόδευτα παιδιά που έχουν φτάσει μόνα, μετά από ένα ιδιαίτερα επικίνδυνο και κατά κανόνα τραυματικό ταξίδι, προέρχονται από περιβάλλοντα δίωξης ή/και ακραίας φτώχειας και είναι ήδη σε ιδιαίτερα ευάλωτη θέση όταν φτάνουν. Οι συνθήκες υποδοχής τους στις «Ασφαλείς Ζώνες» εντός των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) και στις Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (ΚΕΔ), τα θέτουν σε μεγαλύτερο κίνδυνο καθώς ταυτόχρονα δεν έχουν κατάλληλη και έγκαιρη πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης αυτής της Επιτροπείας. Ένα ακόμα ζήτημα που έχει συντείνει μέχρι σήμερα στην καθυστέρηση της μεταφοράς των παιδιών σε ασφαλές στεγαστικό πλαίσιο είναι η πολύμηνη ανεπάρκεια των υπηρεσιών διερμηνείας², αλλά και η ίδια η έλλειψη επαρκών θέσεων μακροχρόνιας φιλοξενίας, οι οποίες από [2.024](#) τον Ιούλιο του 2024 μειώθηκαν σε [1.771](#) τον Αύγουστο του 2024, σε αντίθεση με την Εθνική Στρατηγική για την Προστασία των Ασουνόδευτων Ανηλίκων που θέτει στόχο τις 2.500 θέσεις.³

Ο αριθμός και ο ρυθμός των αφίξεων των παιδιών δεν είναι προβλέψιμα μεγέθη. Αυτό όμως που μπορεί να είναι προβλέψιμο, πλέον της ενίσχυσης των κατάλληλων δομών φιλοξενίας ώστε να καλύπτουν και έκτακτες συνθήκες, είναι η διατήρηση αρκετών θέσεων φιλοξενίας σύμφωνα με τον προτεινόμενο αριθμό της Εθνικής Στρατηγικής, καθώς και η ενεργοποίηση θεσμού της Μετεγκατάστασης, όταν οι κατάλληλες δομές φιλοξενίας δεν επαρκούν. Η παραμονή παιδιών σε ΚΥΤ και ΚΕΔ δεν μπορεί να είναι σύμφωνη με τη βασική αρχή της προστασίας του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού παρά μόνον ως μία απολύτως βραχυχρόνια λύση και για την εντός ολίγων ημερών καταγραφή των αιτημάτων διεθνούς προστασίας τους και τη μεταφορά τους σε ασφαλές και κατάλληλο για την ηλικία τους στεγαστικό πλαίσιο.

¹ Σύμφωνα με την παρ. 4 του αρ. 22 της Απόφασης του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου [ΥΑ 23/13532 \(ΦΕΚ Β 5272/2020\)](#): Γενικός Κανονισμός Λειτουργίας Δομών Προσ. Υποδοχής και Δομών Προσ. Φιλοξενίας πολιτών τρίτων χωρών «4. Η παραμονή των ασυνόδευτων ανηλίκων στις Ασφαλείς Ζώνες περιορίζεται στο ελάχιστο δυνατό χρονικό διάστημα, καθώς αποτελεί μια προσωρινή λύση, μέχρι την υιοθέτηση μιας μακροπρόθεσμης, βιώσιμης λύσης για κάθε ανήλικο (π.χ. οικογενειακή επανένωση, μετεγκατάσταση, ένταξη).»

² βλ. ανάμεσα σε άλλα, Δελτίο Τύπου Refugee Support Aegean, [Τεράστιες ελλείψεις στην παροχή υπηρεσιών διερμηνείας στην Ελλάδα](#), 5.11.2024

³ Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, [Εθνική Στρατηγική για την Προστασία των Ασουνόδευτων Ανηλίκων](#), 2022, σελ.33: «Είναι απαραίτητο για την κάλυψη των αναγκών και την πραγμάτωση των δικαιωμάτων των ασυνόδευτων ανηλίκων, να αυξάνεται η δυναμικότητα του συστήματος στέγασης ασυνόδευτων ανηλίκων της χώρας, ενισχύοντας την μακροχρόνια φιλοξενία και στοχεύοντας συγκεκριμένα στις δύο χιλιάδες πεντακόσιες (2.500) θέσεις.»

Προς αυτή την κατεύθυνση, καθίσταται αναγκαία:

1. Η άμεση καταγραφή τυχόν αιτημάτων ασύλου (συμπερ. της οικογενειακής επανένωσης), με προτεραιότητα την ταχεία μεταφορά των ασυνόδευτων παιδιών σε ασφαλή περιβάλλοντα στέγασης και υποστήριξης, όπου, με τη συνδρομή των Επιτρόπων τους, θα μπορούν να λάβουν όλες τις απαραίτητες υπηρεσίες.
2. Η ενίσχυση των δομών φιλοξενίας των ασυνόδευτων παιδιών, με αύξηση του αριθμού των θέσεων ή/και με αύξηση του αριθμού των ξενώνων και των διαμερισμάτων ημιαυτόνομης διαβίωσης.
3. Η άμεση ενεργοποίηση του μηχανισμού της Μετεγκατάστασης, ώστε να μπορούν με ασφάλεια να μεταφερθούν τα παιδιά σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της δίκαιης κατανομής ευθυνών και της αλληλεγγύης, που αποτελεί άλλωστε και περιεχόμενο του Συμφώνου της ΕΕ για τη Μετανάστευση και το Άσυλο.

Οι υπογράφουσες Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, μέλη του Δικτύου Συνηγορίας για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Child Rights Advocacy Network– CRAN):

1. Άρσις -Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων / ARSIS - Association for the Social Support of Youth
2. Changemakers Lab
3. Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού / Network for Children's Rights
4. Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες / Greek Council for Refugees
5. Human Rights Legal Project
6. International Rescue Committee (IRC) Hellas
7. Καλύτερες Μέρες Ελλάδα / Better Days Greece
8. Lighthouse Relief
9. Safe Passage International AMKE
10. Samos Volunteers
11. "Σχεδιά" Κέντρο Παιδαγωγικής και Καλλιτεχνικής Επιμόρφωσης / Schedia (Raft) -Center for Artistic and Pedagogical Training
12. Terre des Hommes Hellas - Γη των ανθρώπων